

Magyarországi civil szervezetek állásfoglalása

az Európai Bizottság „Ajánlás-tervezet az Európai Unió tagországai számára a civil szervezetek etikai kódexének létrehozásáról az átláthatóság és elszámoltathatóság gyakorlatának elterjesztése érdekében” (Draft Recommendations to Member States Regarding a Code of Conduct for Non-Profit Organisations to Promote Transparency and Accountability Best Practices - JLS/D2/DB/NSK D(2005) 8208) című dokumentumával kapcsolatban

1. Alulírott magyarországi civil szervezetek tudatában vagyunk a terrorizmus elleni fellépés fokozásért tett európai közösségi és tagállami szintű törekvések háttérében álló társadalmi- és nemzetbiztonsági szempontok fontosságának. Álláspontunk szerint is határozottan fel kell lépni a terrorizmus bármilyen formájával szemben és meg kell akadályozni, hogy civil szervezeteket terrorista célok szolgálatába állítsanak.
2. Ugyancsak egyetértünk azzal a törekvéssel, hogy a közbizalom megszerzése, megőrzése és erősítése érdekében növelni kell a civil szervezetek átláthatóságát és elszámoltathatóságát, hatékonyabbá kell tenni az ezeket szolgáló intézkedéseket.
3. E két különböző kérdéskör kezelése azonban mechanikus módon nem kapcsolható össze. Az Európai Bizottság által felvetett szempont, vagyis a terrorizmus és más bűncselekmények elleni hatékony fellépés a civil szervezetek szempontjából is komplex megközelítést igényel, mely nem vezethet az állami beavatkozás növeléséhez, politikai szempontok érvényesítéséhez, hanem tiszteletben tartja a szektor függetlenségét, sajátosságait, segíti annak fejlődését.
4. A dokumentumban megfogalmazott célok irányába mutató lépés lehet a javasolt önkéntes etikai kódex kidolgozása. Azonban ennek a folyamatnak is tekintettel kell lennie a nemzeti sajátosságokra, valamint összhangban kell állnia a tervezett európai alapítványi/egyesületi keretszabályozással.
5. Új intézkedések bevezetését – különös tekintettel a civil szervezeteket ellenőrző mechanizmusok tervezett alkalmazását – csak abban az esetben tartjuk indokoltnak, amennyiben bebizonyosodik, hogy a jelenleg érvényben lévők nem alkalmasak a javasolt célok elérésére. Megítélésünk szerint Magyarország esetében már adottak azok a jogi, adminisztratív és pénzügyi keretek, melyek szükségtelenné teszik új ellenőrzési mechanizmus létrehozását.
6. A tervezet dokumentum mellékletében található kockázati tényezők felsorolása túlságosan általános. Jelenlegi formájukban nem tartjuk őket alkalmasnak arra, hogy a dokumentumban megfogalmazott célok megvalósítását hatékonyan szolgálják.
7. A javasolt dokumentum szellemiségét és megközelítését nem tartjuk összhangban lévőnek az Európai Bizottság civil szervezetekkel kapcsolatban elfogadott korábbi álláspontjával, így többek között az 1997-ben kiadott „Az Európai Bizottság közleménye az önkéntes szervezetek és alapítványok szerepének erősítéséről Európában (COM(97) 241 final) és a 2000-ben kiadott „Az Európai Bizottság és a nem-kormányzati szervezetek: szorosabb partneri kapcsolat” bizottsági vitaanyag (COM(2000) 11 final) dokumentumokkal.
8. Sajnálatosnak tartjuk, hogy az Európai Bizottság Igazságügyi, Szabadságjogi és Biztonságpolitikai Főigazgatósága e kényes és összetett kérdés nyílt konzultációjára rossz időpontot (2005 nyár közepe) választott és rendkívül rövid véleményezési határidőt (1 hónap) adott és az előzetes konzultációkba nem vonta be a tervezett végrehajtásban fontos szerepet játszó nemzeti szinten működő civil szervezeteket. Javasoljuk ezért, hogy a Főigazgatóság a közeljövőben szervezzen a kérdésről egy nyílt részvételű civil találkozót.

Aláíró civil szervezetek:

1. Barabás Miklós, Európa Ház
2. Asbóth Tibor, Európa Mozgalom Magyar Tanácsa
3. Czuczor Sándor, Generation Europe Magyarország Alapítvány
4. Dömsödi Mihályné, Mosolygósabb Régióért Egyesület
5. Farkas Gábor, Európa Jövője Egyesület
6. Flamm László, EU Munkacsoport
7. Garai István, Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület
8. Gáspár István, Pallas Páholy Baráti Kör Országos Egyesület/Klubháló Közéleti Társaságok Szabad Hálózata
9. Kahulits Andrea, CIVICUS Európa Alapítvány/Non-Profit Pénzügyi Központ Alapítvány
10. Kemény Tamás, Iparfejlesztési Közalapítvány
11. Kovács Tibor, Harmadik Oldal magyarországiért Egyesület Budapesti Szervezete
12. Köteles György, Magyar Békeszövetség
13. Mecsné Fullajtár Ildikó, Hallássérültek Rehabilitációjáért Küzdők Egyesülete
14. Pnacek-Haas Laura, Európai Kapcsolatok Intézete
15. Rajnai Gábor, ECOVAST - Falvak és Kisvárosok Magyarországi Műhelye Egyesület
16. Rubovszky Éva, Nemzetek Háza
17. Simon József, Civil Foglalkoztatási Szervezetek Szövetsége
18. Sipos József, Szövetség a Polgárokért Alapítvány/Somogyi Munkanélküliekért Alapítvány
19. Szilágyi Mária, Postai és Távközlési Művelődési Alapítvány

További információ:

Barabás Miklós, Európa Ház
Cím: 1016 Budapest, Dezső u. 3.
Tel.: (1) 356-8440, Fax: (1) 356-8499

E-mail: info@europeanhouse.hu, Internet: <http://www.europeanhouse.hu>, <http://www.eucivil.hu>